

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНО ВЛАСНИШТВО БИХ
ЗА 2008. ГОДИНУ**

Број: 01/02-07-16-1-512/09

Сарајево, мај 2009. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
1.	Увод	5
2.	Поступање по ранијим препорукама	5
3.	Систем интерних контрола	6
4.	Планирани и извршени буџет	7
5.	Јавне набавке	8
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	9
Прилози:		
-	Табела 1. Одобрени и извршени буџет за период 01.01. до 31.12.2008. године	10
-	Коментари клијента на Нацрт извјештаја о ревизији за 2008. годину	
-	Одговор Канцеларије за ревизију на коментаре клијента	

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за интелектуално власништво БиХ** (у даљњем тексту: Институт) и усклађеност пословања са законима и прописима за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године.

Одговорност руководства

Руководство Института је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања тј. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ ("Службени гласник БиХ" број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја која не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у даним околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања Института са важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност изражавање мишљења о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број 12/06), INTOSAI ревизијским стандардима ("Службени Гласник БиХ" број 5/01) и Међународним стандардима ревизије (ISA). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо како финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те како је пословање усклађено са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује провођење поступака с циљем прибављања ревизионих доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка се заснива на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. При процјени ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену општее презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо како су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући те осигуравају основ за мишљење ревизора .

Квалификација:

1. Процедуре јавних набавки нису у потпуности проведене у складу са Законом о јавним набавкама.

Мишљење:

Према нашем мишљењу финансијски извјештаји Института приказују истинито и објективно, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2008. године, резултате пословања и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Института у току 2008. године било је у свим материјално значајним аспектима усклађено са важећом законском регулативом, осим за квалификацију наведену под точком 1.

Сарајево, 25.05.2009. године

Замјеница генералног ревизора

Божана Трнинић

Генерални ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Институт за интелектуално власништво је самостална државна управна организација основана Законом о снивању института за интелектуално власништво БиХ ("Службени гласник БиХ" број 43/04). Прије оснивања Института као самосталне државне управне организације, за послове везане за интелектуално власништво био је надлежан Институт за стандарде, метрологију и интелектуално власништво Босне и Херцеговине.

Институт је надлежан за обављање стручних и управних послова у подручју интелектуалног власништва и то за: подручје заштите индустријског власништва; подручје заштите ауторских и сродних права; подручје заштите интелектуалног власништва.

Босна и Херцеговина путем Института, остварује чланство и сарадњу с одговарајућим међународним институцијама и са сличним националним институцијама у подручју интелектуалног власништва.

Институтом руководи директор и његов замјеник.

Сједиште Института је у Мостару у улици Краља Петра Крешимира IV/8а.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију је извршила ревизију пословања Института за 2007. годину, о чему је састављен извјештај. Ревизијом су утврђене одређене слабости и неправилности описане у Извјештају о ревизији Института за 2007. годину и Институту је сугерисано да их размотри, те да предузме одређене активности како се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљњем пословању.

Институт је доставио одговор Канцеларији за ревизију у складу са одредбама Члана 16. став 3. Закона о ревизији институција БиХ о предузетим активностима ради превазилажења слабости и недостатака које су идентификоване у Извјештају за 2007. годину.

Освртом на препоруке ревизије дате у Извјештају о ревизији за 2007. годину, те увидом у подузете активности, утврдили смо сљедеће:

Реализоване препоруке

- Институт је ријешио питање радне јединице неопходне за увезивање са ИСФУ системом.
- Извршен је поврат више уплаћених стимулација у 2007. години.

Нереализоване препоруке:

- Током ревизије поново смо уочили одређене пропусте и недостатке у примјени Закона о јавним набавкама.

Активности које су у току

- Предузимане су активности у погледу реализације динамике запошљавања (која се добрим дијелом веже за процес планирања и извршења буџета), али иста није реализована у току 2008. године.

3. Систем интерних контрола¹

Током ревизије извршили смо испитивање система интерних контрола рачуноводствених и административних процедура и квалитет финансијског управљања у Институту. Циљ споменутих испитивања је био да се увјеримо у којој мјери су оперативни циљеви остварени и колико су поуздани подаци на којима се базирају финансијски извјештаји те је ли финансијско управљање усклађено са постојећим прописима. Уочене примједбе на постојећи систем интерних контрола у Институту односе се на мање недостатке у процесу планирања и извршења буџета, одређене слабости уочене приликом процедура јавних набавки, као и констатовани недостаци приликом вршења пописа средства и извора средства (исти су се односили на чињеницу да постоје одређена туђа стална средства на употреби у Институту а пописна листа са истим није достављена власнику).

Осим тога сматрамо како Елаборат о извршеном попису није сачињен на начин, да исти садржи све битне радње и процедуре које су извршене током пописа, евентуалне потешкоће и проблеме који су се јавили током пописа, као и препоруке руководству.

Надаље, увјерили смо се да је од стране Института покренута иницијатива према Министарству финансија и трезора, у циљу потпуног одвајања буџета за потребе прикупљања властитих прихода, како би се обезбиједиле прецизније евиденције и избјегле потешкоће које се јављају приликом погрешних уплата од клијената других института.

Недостатак квалитетног система интерних контрола или његова недовољна примјена, за посљедицу може имати одређени утицај на рационално управљање и пословање институцијом.

Препорука: Ревизија сугерише наставак доградње постојећег система интерних контрола и досљедну примјену постојећих правила и процедура. Надаље је потребно креирати такав систем интерних контрола који ће превентивно отклањати могуће слабости и неправилности у разумном увјерењу.

¹ Интерна контрола је скуп поступака које обликује управа, руководиоци и остали запослени са сврхом стицања разумног увјерења у вези са постизањем циљева на подручју следећих категорија: 1. ефикасност, 2. поузданост финансијског извјештавања и 3. усклађеност с примјењивим законима и прописима.

4. Планирани и извршени буџет

Испитујући ефикасност система интерних контрола у процесима планирања и располагања јавним средствима уочене су одређене слабости које нису значајније утицале на истинитост и вјеродостојност финансијских извјештаја и правилност пословања у 2008. години, али које могу утицати на пословање у будућем периоду.

Буџет Института за 2008. годину је одобрен у износу од 1.413.626,00 КМ (за текуће издатке је одобрено 1.313.626,00 КМ а за капиталне износ од 100.000,00 КМ), а реализован у укупном износу од 1.209.346,00 КМ, што је 86 % од планираног износа, а што се може видјети у приложеној табели Одобрени и извршени буџет за период од 01.01. до 31.12.2008. године (прилог бр. 1.).

Надаље буџет ја планиран на бази 45 упосленика а стање на дан 31.12.2008. је износило 37 запослених што представља мање за 8 запослених од планираног.

Посљедице оваквог начина планирања и извршења буџета се у одређеном резервисању буџетских средстава у цјелини (ради се о износу 204.280,00 КМ) јер се неодговарајућим планирањем резервише више средстава него што је потребно за нормално функционисање и остваривање законом прописаних функција Института.

Ревидирањем процеса извршења буџета уочили смо на конту Јубиларне награде за стабилност у раду и дарови дјечи, исплату по основу набавке новогодишњих пакетића за дјecu упослених у Институту у износу од 1.800,00 КМ, без претходно добијене сагласности Министарства финансија и трезора или одговарајуће одлуке Савјета министара.

Препорука: *Када су у питању трансакције наведене врсте, ревизија је мишљења да је потребно прибавити сагласност Министарства финансија и трезора или исплату вршити на основу валидне одлуке Савјета министара, како би на нивоу институција БиХ имали јединствен приступ у погледу овакве врсте трошкова.*

Остале накнаде: Ревизијом издатака на позицији Остале накнаде утврдили смо да је исплаћен износ од 6.400,00 КМ, а исти се односи на плаћање трошкова ванредног школовања запослених на факултетима и другим високошколским установама у БиХ.

Препорука: *Ревизија је мишљења како се подразумева да запослени у институцијама БиХ, прије самог запослења, имају одговарајуће квалификације и стручну спрему за обављање послова радних мјеста на која су путем јавног конкурса Агенције за државну службу или самостално примљени, тако да не постоји потреба за њиховим додатним дошколовањем. Такође смо мишљења како је потребно разликовати стицање звања од редовне едукације у струци након стечених звања.*

5. Јавне набавке

Тојеком ревизије смо утврдили како систем интерних контрола процеса набавки још увијек није успостављен на начин да је обезбијеђен потпун надзор и квалитетна контрола у свим фазама процеса набавке, од самог планирања процеса набавки до праћења извршења закључених уговора. Желимо скренути пажњу руководству Института на сљедеће недостатке у процесима набавки које смо уочили током обављања ревизије, а исте се односе на сљедеће:

Услуге превоза (авио-карте) и горива: Није проведена процедура набавки горива у 2008.години а ради се о реализованим износу од 4.442,41, КМ на годишњем нивоу, као и набавка авио-карата у износу од 8.060,11 КМ. Мада је Институт крајем године доставио Заједничким службама захтјев за набавку ових категорија трошкова мишљења смо како је за 2008. годину Институт требао провести поступке у складу са Законом о јавним набавкама за поменуте робе и услуге.

Набавка компјутера и компјутерске опреме: Процедура је проведена кроз отворени поступак а вриједност закљученог уговора износи 37.229,00 КМ. Ревизијом проведене процедуре констатовали смо како је у тендерској документацији наведено да ће техничке карактеристике опреме писане у тендерској документацији бити елиминаторне, тј. да ће понуде понуђача који не буду испуњавали минималне техничке захтјеве наведене у тендерској документацији бити одбачене. Међутим приликом евалуације понуда иако један од понуђача није понудио сервер тражених карактеристика (тражен сервер кућишта 5У, а понуђен кућишта 4У), извршено је бодовање које је узимајући у обзир врло малу разлику у коначном броју бодова прво и другопласираног било и одлучујуће.

Осим тога рок испоруке као подкритериј у тендерској документацији није јасно прописан, на начин да није одређено у односу на шта се тај рок рачуна, а упитно је и бодовање самог рока јер су понуђачи нудили рок испоруке за сваку понуђену компоненту. Уочено је како на ковертама у којима су достављене понуде није написано вријеме пријема истих.

Набавка софтвера: Процедура набавке софтвера проведена је кроз конкурентски поступак, а вриједност уговора је 9.514,44 КМ. Увидом у тендерску документацију и понуде утврђено је како су од три захтјева за доставу понуда два захтјева упућена фирмама које имају истог власника (физичко лице).

Наведено смо утврдили увидом у рјешења о упису у судски регистар, које је било захтијevano тендерском документацијом. Како Законом о јавним набавкама није прописано поступање уговорног органа у датој ситуацији, мишљења смо како је при јављању исте потребно са додатном пажњом него уобичајено, размотрити све аспекте достављених понуда како би се испитало постојање конкуренције, односно избјегле евентуалне штетне посљедице за уговорни орган.

Препоручујемо анализирање свих поменутих недостатака и подузимање одговарајућих активности, како се исти убудуће не би понављали, те досљедну примјену Закона о јавним набавкама.

III. КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Институту је достављен Нацрт извјештаја о ревизији за 2008. годину на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Институт је доставио коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији.

По нашој процјени, Институт није доставио нове доказе и чињенице, који би утицали на значајнију измјену налаза садржаних у Нацрту извјештаја о ревизији.

По том основу овај Извјештај представља коначан извјештај достављен клијенту.

У прилогу Извјештаја достављамо сљедеће: Табелу 1-Одобрени и извршени буџет Института за 2008.годину, коментаре Института на Нацрт извјештаја, те одговор Канцеларије за ревизију на достављене коментаре.

Ревизиони тим:

Миро Галић, виши ревизор

Неџад Хајмић, ревизор

Институт за интелектуално власништво Босне и Херцеговине

Одобрени и извршени буџет за 2008. годину

Ред. број	Врста расхода	Одобрени буџета	Промјена структуре буџета	Остала повећања буџета*	Укупно буџет (3+4+5)	Извршење буџета	Разлика (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци	1,313,626		0	1,313,626	1,112,205	201,421	85
1.	Плаће запослених	733,091			733,091	592,977	140,114	81
2.	Накнаде трошкова запослених	196,600	-7,800		188,800	145,531	43,269	77
3.	Путни трошкови	60,185			60,185	57,281	2,904	95
4.	Издаци телефонских и пошт.услуга	31,159			31,159	28,293	2,866	91
5.	Издаци за енергију и ком. Услуге	24,343	7,000		31,343	28,841	2,502	92
6.	Набавка материјала	20,127			20,127	17,344	2,783	86
7.	Издаци за усл. превоза и горива	10,605	-2,000		8,605	6,439	2,166	75
8.	Унајмљивање имовине и опреме	178,028			178,028	177,991	37	100
9.	Издаци за текуће одржавање	9,737			9,737	6,555	3,182	67
10.	Издаци за осигурање	1,474			1,474	1,386	88	94
11.	Уговорене услуге и друге услуге	48,277	2,800		51,077	49,567	1,510	97
II	Капитални издаци	100,000		0	100,000	97,141	2,859	97
1.	Набавка земљишта				0		0	
2.	Набавка грађевина				0		0	
3.	Набавка опреме	100,000			100,000	97,141	2,859	97
4.	Набавка осталих сталних средс.				0		0	
5.	Реконструкција и инвес.одрж.				0		0	
III	Текући грантови	0		0	0	0	0	
IV	Укупан буџет	1,413,626		0	1,413,626	1,209,346	204,280	86
	Број запослених				45	37	8	82